

Es Gschichtli vom wisse Betheli

Autor(en): **Brandstetter, Renward**

Objekttyp: **Article**

Zeitschrift: **Schwyzerlüt : Zyschrif für üsi schwyzerische Mundarte**

Band (Jahr): **11 (1949)**

Heft 1-4

PDF erstellt am: **29.04.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-182487>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Ein Dienst der *ETH-Bibliothek*

ETH Zürich, Rämistrasse 101, 8092 Zürich, Schweiz, www.library.ethz.ch

Es Gschichtli vom wiße Betheli

Es isch emol vor vite hundert Johre im Michelsamt e Maggi, e riche riche Ma, si hend em de Hofbur gseid. Und dä hed uf dr ganze Wält nur zweuerlei lieb gha: sis Meiteli — und das isch rächt gsi — und näbschdem nume no sis vili Gäld — und das isch schlächt gsi. Wenn öppen e Witfrau mit eme chranknige Chind ujem Arm oder es buggelets Manndl am Stäcke gloffen isch und hed welle öppis binem heusche, so hed er gfluecht und gschworen und de Bäri ufse ghetzt. Das chli Betheli isch de grad s Konträri vo ihm gsi, s hed es paar schöni, glänzegi Batze im Druckli inne gha vo de Gotte, und de hed s ke grösseri Freud gha, weder wenn s hed chönne so imen arme Mönsch eis vo dene Batzlene gä.

Do isch emol ame chalte, chalte Wintertag es bleichs, magers Müetterli gägem Hus zue z tschümperle cho. S Betheli hed s grad gmerkt. S isch i de Stuben obe gsi am Pfeischter, mit s Nochbure Anneli — das isch au es brav Meiteli gsi — und si hend zsäme Nüß ggässer zum Zfeufi. S hed s grad gmerkt, as das Huseli gärn es Almuese hätt, s nimmt eine vo dene schöne Batze, springt abe und will e däm Wibervölchli gä. Do chund grad de Hofbur vo de Schür noche. — Dä isch gsi mit de Chnächte go schmäle, mit em Hirter, de sell im Veh nid so vil Fuetter gä, und mit em Mäler, de sell luege, as er meh mäli, susch mües er fort — und er isch voll Täubi gsi. Und wien er das Fraueli gsehd, wird er no böser und brüelet das Tschauderli a, as s so weidli as hed möge devo ghülpel isch. S Betheli hed er mit dr Fuscht i Husgang ie gstoße, asem de Batze us dr Hand gfallen isch, und äs hed sis Chöpfli a d Stäge äne gschlage, as s Bluet über d Stirne abe gloffen isch. Do isch aber de Bur verschrocke und hed grüeft, s Meitli sell gleitig zum Dokter springe. Är sälber isch grad wider use und hed de Batze welle sueche, wo im Betheli us dr Hand i Schnee ine gfallen isch — und hed gnüelet und gnodered, aber hed e abseluti nümme chönne finde.

De Dokter isch cho und hed s Betheli verbunde. S isch gli wider gheilet gsi. Aber vo deet a hed das Chind nümme welle luschtig si; s isch bleich worde, und d Gotte hed em möge Eierzüpfle bringe wiß wi Schnee, und de Vatter hed em möge us dr Stadt use Häli chrome süeß wi Hung, s hed alls nur so agluegt und gmacht: «I mag i Gottsname nid.» Und wo einisch s Anneli wider chund und seid, s wüß underem Nußbaum prächtegi Vöndli, do hed s Betheli nümme chönne go luege, s isch tot gsi.

Do hed de Hofbur gschröue und gseid, de wett lieber, s wär em Hus und Hei verbrunne und hed alle am en Obe näbs Bethelis lär Bettli zue briegget und hed gmacht, är sig d schuld dra, und hed uf das Bettli ie gschlage, aß si Fuscht ganz gschun-

de worden isch. Won er einisch z Nacht wider so gjommeret hed und äntli igschlöfen isch, gsehd er e großi Heiteri und zmittst i dr Heiteri inne isch e goldige Thron gsi und uf däm isch e schöne, ärnschte Ma gsässe mit eme Chleid, es hed glänzt, wie wenn d Sonne im Winter uf di höche Bärge schint. Das isch euse Herrgott gsi. De hed zum Hofbur gseid: «Worum ich dis Betheli dier gno ha, dier du schlächte, unbarmhärtige Ma? Weisch, wil s zleggscht um dich ume no schlächt worde wär. Und wil ich mit so Chinde bsonders muesß barmhärtig si, han i das nid chönne dole und drum hani s gholt und ihns zum Bötli vo miner Barmhärtigkeit gmacht. Paß uf, du gsehsch es jetze sälber!»

Do isch im Hofbur gsi, er steu vor siner Hustüren usse, es seig e schöni Stärnenacht, und do gsehd er obe im Dorf öppis Wißes ime Hus noh fleuderle und wien er gnauer luegt, isches es Meiteli i wiße Chleidere gsi. Und äntlech könnters: s isch sis Betheli. Es hed es Druckli i dr Hand gha und deet sind Batzeli drinn gsi, schöni glänzegi, wien är ihm einisch eis us dr Hand gschlage hed. Und das Betheli hed de bi dene Hüserne son e Batze uf d Türeselle gleid. Wie s nöcher chund, will är gägem ie und will s umhalse, aber s könnte nid, s verschrickt abem, gohd weidli verbi ufs Nochbers Hus zue. De Nochber isch äbe so rich gsi wi de Hofbur, aber äbe so gniselig und äbe so schindig. S Betheli gohd i das Hus ine und nochem Wili chund s mit s Nochbers Anneli am Arm. Und s Betheli seid zum Anneli: «Du muesch mis Gspändli si und jetze gömmer mitenand zum Liebgott.» Do isch uf einisch alls verschwunde.

Am Morge, wo dr Hofbur i d Stube aben isch, so ghört er, as im Milchhämmerli äne s Meitli zum Chnächt seid: «Hinecht isch eusem Nochber sis Anneli gstorbe.»

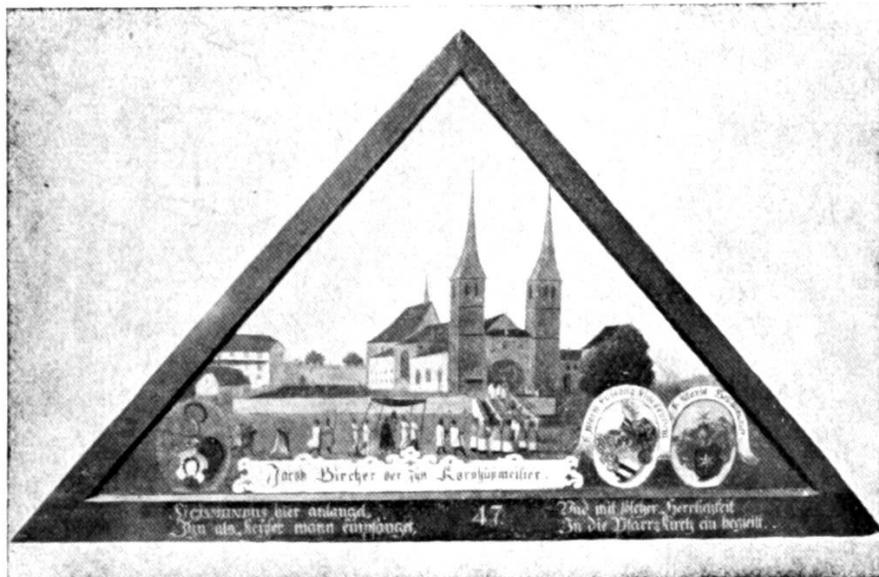
Jere, wi isch do de Hofbur zsämegfahre! Er hed si müeße a de Tischplatte ha. Do hed er alls verstande, was er z Nacht gsehd hed, was dr Herrgott zuenem gseid hed und worum s Betheli bim Nochber äne s Gspändli gholt hed. Und es hed e do grüsli agfange reue, as er son e böse, unbarmhärtige Ma gsi isch und drum us eigener Schuld sis Betheli hed müeße verlüre. Jetz isch er au wider nüb däm läre Bettli zuegchneulet, aber de hed do nümme mit de Füschte uf das Bettli gschlage, de hed do s Härz gchlopft.

De Hofbur hed aber au no gseh, daß di Lüt, wone sis Bethelin e Batze uf d Selle gleid hed, öb rich oder arm, zfride und glücklich gsi sind; är hed au gmerkt, daß grad dere gsi sind, wo öppen au es mitleidigs Härz gha hend. Alls das isch em do nümme zum Chopf us, är hed do au agfange Almuese gä. Und bald hend si i de Gmein ume und im ganze Michelsamt gseid: «Es gid e kei bessere Ma as dr Hofbur, nur schad, as er immer so

trurig isch.» Do einisch, i dr Nacht, gsehd de Hofbur sis Betheli wider — s isch em zerscht gsi, är gsäch wider öppis Wißes i de Hüserne noh fleuderle — es sind vil wißi Chind gsi, und zvorderisch sis Betheli. Das chund uf sis Hus zue und leid e Batze, son e schöne, glänzige uf d Selle. Es seid zu sine Gspändlene: «Das isch mi lieb Vatter, und i darf jetz aun es Batzili bringe.» Wo do am Morge de Hofbur verwachet, so isch em ganz anderisch gsi, so liecht und so wohl. De hed s rächt eigentlich gspürt im Härz inne, was em sis Betheli brocht hed. Und wien er vor d Türe use chund, so gsehd er öppis glitzere, de hed s uf und es isch de glich Batze gsi, won er einisch im Betheli us dr Hand gschlage hed. De het de Batze gno und dä isch em so lang as er gläbt hed wärter gsi as das türscht vo allne sine silbrige und goldene Chleinödere. De Hofbur isch siner Läbtig e stille, ärnschte Ma blibe. De hed sis Betheli nie chönne vergässe. Aber me hed ems au agmerkt, as er doch ruig und zfride gsi isch. Sid do gsehd mer s im ganze Michelsamt und im Gäu und im Kanton ume, as d Lüt, arm oder rich, wenn si barmhärtig sind, so vil as si öppe chönnid, au zfride und glücklich sind. Und vo de söttige seid mer alle: «Dene hed s wiß Betheli au e Batze brocht!»

(Gäuermundart)

Reward Brandstetter.

Luzärn : Motiv i de Chappelbrugg
(Empfang vom Kaiser Sigismund z Luzärn)